

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ

ЦЕНЕ ЗА ПРЕПЛУ:
 НА ГОДИНУ 24 ДИНА, НА ПО ГОДИНЕ 12 ДИНА, НА ЧЕТВРТ ГОД. 6 ДИНА.
 ЗА ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ НА БАЛКАНСКОМ ПОЛУОСТРОВУ.
 НА ГОДИНУ 30 ФРАНКА, НА ПО ГОДИНЕ 15 ФР. НА ЧЕТВРТ ГОД. 8 ФР.
 ЗА АУСТРО-УГАРСКИ:
 НА ГОДИНУ 15 ФОР. У БАНК. НА ПО ГОД. 8 Ф. НА ЧЕТВРТ ГОД. 4 Ф.
 ЗА СВЕ ОСТАЛЕ ДРЖАВЕ:
 НА ГОДИНУ 36 ФРАН., НА ПО ГОДИНЕ 18 ФР., НА ЧЕТВРТ ГОД. 10 ФР.

ИЗЛАЗИ У БЕОГРАДУ
 УТОРНИКОМ, ЧЕТВРТОМ, СУБОТОМ И НЕДЕЉОМ
 НА ЦЕЛОМ ТАБАКУ
 УРЕДИШТВО ЈЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА У КУКИ Г. ТОМЕ АНДРЕЈЕВИЋА
 ОБИЛАЗИТЕЛ ВЕНАЦ.

ЗА ОГЛАСЕ РАЧУНА СЕ:
 ПРВИ ПУТ 12 ДИНА. НАРА ОД РЕДА, А ПОСЛЕ СВАКИ ПУТ 6 ПР.
 ЗА ПРИПОСЛАНО 50 ПАРА ДИНА. ОД РЕДА.
 Рукописи шаљу се уредништву, а претплата администрацији
 „СРПСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ“.
 РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

Босна и Србија

II

Као што никаква мудра политика не сме, ни при најзгоднијим приликама, водити Србију преко Саве и Дунава, тако исто не сме она трпети да ма ко преко ових река на Балканско полуострво долази. Аустрија је погазила овај велики историјски закон, но неће га погасити *некажњено*. Босна и Херцеговина морају кад тад припасти српској држави; то за нас није никакво питање до просто питање времена; а ми Срби и можемо и знамо чекати. Страна политика може нас ту ометати, може тај догађај нешто и закасни, али га не може никако за свагда спречити. То је наше тврдо убеђење. Да су га с нама делили меродавни кругови у Бечу и Пешти 1878 год. па да су пристали да се ове две провинције са Србијом и Црном Гором споје, они би била учинили дело велике мудрости. Они би, пре свега, били задали толико посла владама српској и првогорској, да се ове не би могле бар за педесет година ни чим другим занимати до искључиво унутрашним пословима; јер и ми не треба себи да правимо обмане да би овај поклон и за нас био *теретан, веома теретан*. Но немајући још довољно услова за сигурно државно биће своје, ми их морамо тражити, а **избора на другој страни немамо**, докле напротив Аустрија нема ни потребе да изван својих граница тражи каквих нових услова за свој опстанак. Па и са самог тога гледишта, Аустрија би оном мудро политиком уступања била у добитку, она би задобила особиту симпатију свега српског народа, а поверење код свију осталих источних народа. Нен би политички утицај на Балканском полуострву тек тада био неугињив а њеним трговачким интересима отворено широко поље по самом пристанку ових народа. Али попустивши противно, Аустрија је проиграла све те неоцењиве користи, сама себи задала је бар за педесет година мучна посла, а ни зашто друго, него да, *пошто буде потрошила још многе и многе милионе и пролила многу крв, опет изгуби и Босну и Херцеговину*.

Све што више она буде притискивала становнике у поменути провинцијама, све ће више утврђивати спојење тамошњег елемента муслиманског и хришћанског и крепити му тежњу да се уједини са својом браћом; све ће више побуђивати против себе мржњу и зебњу других источних народа; све ће више излагати и себе и Европу великим опасностима. Да су те последице њене

окупације извесне, то већ показују догађаји у самим овим провинцијама али још извесније показале се те последице, *кад се у самој Европи изроде заклети*. Аустрија је рђаво рачунала. Она је окупациом Босне и Херцеговине узгаила у мутну и дубоку баруштину источног питања, у којој се Турска после дугог трајања и превртања већ дави, у којој би се и сваки други давио, а из које само источни народи могу изнети здраву и читаву главу.

Кад Аустро-Угарска овако неутешно пролази са својом првом мером на Балканском полуострву, шта јој онда остаје очекивати за постизање њених коначних смерова? То је чудна сањарија! Ни по религији ни по језику, ни по своме немачком духу Аустрија нема никаква услова да постане источном државом. Та увиђавност отела је мах у свима свеснијим круговима аустро-угарске монархије. Отуда је већ што се и подижу гласови, који позивајући забринутост о садашњем стању ствари, истражују путове и начине, којима би се монархија могла извући из теснаца, у који је запаала.

Пројекти, који су се у већ доста прилично броју показали о томе у јавној штампи, своде се на војене и финансијске услове, под којима би се Аустро-Угарска одрекла Босне и Херцеговине. Србија би за цену ових земаља имала да закључи са Аустро-Угарском војену конвенцију. И као што војене конвенције могу бити развога рода, тако је наравно изабрана она, која би за Србију најтежа била. Србија би била дужна да стави своју војску под команду цара аустријског; Аустрија би своје гарнизоне држала у Београду и у Нишу, а Србија би их имала као бајаги у Варадину; Српска војска била би дужна да иде под црножутом заставом где год би се Аустрији потреба показала; српска војска ишла би у далеке крајеве да војује за цара аустријског као и.пр. против Француске, Италије, па и саме Русије; Српска би војска своју крв проливала за чисто туђу одбрану, а Краљевина српска, од независне државе прешла би у оно васално стање према Аустрији, у коме је била после Косова према Турској, кад је под Бајазитом морала војевати за рачун турски у далекој Азији. У чему би се тада војнички разликовала српска краљевина од садашње угарске краљевине која је *саставни део Аустро-Угарске монархије*? Српска краљевина би ли тада имала и снаге и слободу

да изведе свој историјски задатак на балканском полуострву, или би тек онда утрла пут Аустрији на Истоку да изведе, ако и привремено, онај задатак о коме она сада сања, и коме би Србија била прва жртва? Српска Краљевина долазила би тада у крваве сукобе и са Црном Гором и са Румунијом, и са Бугарском и са Грчком, па и са самом Русијом. То би била борба, у којој би Србија била сатрвена, смеждена — а за што? Да добије од Аустрије Босну и Херцеговину! **Но за ову цену не би значило добити од Аустрије Босну, но би значило дати Аустрији Србију.**

Никада Србија неће пристати на погодбу, којом би сама себи руке одсекла. Елементарна је политика мудрост за сваку државу да чува своју снагу за себе, а са другим државама да се везује само *привремено* и само онолико, колико су им интереси истоветни, а да у овом случају не може бити ни спомена о истоветности интереса, то могу увидети и најограниченији умови.

Други услов, под којим би Аустро-Угарски политичари хтели уступити Србији Босну и Херцеговину везује се са финансијским жртвама које је аустро-угарска монархија поднела у заузетим провинцијама. Ове жртве не износе досада мање од 200 милиона форината или 400 милиона динара. То је тако огромна сума, да је Србија не би могла нахранити све да јој Аустрија и сам Беч уступи.

Нема тога Србина, који би оваку погодбу смео примити; нема те владе која би пред народну скупштину смеда изнети погодбу, којом би Србију удавила. У опште, *оваква погодба, натурала би Србији све терете, а Аустрији осигурала све користи*.

И како могу аустро-угарски политичари говорити о каквој погодби за коју Аустро-Угарска не би имала овлашћења, докле се год неби поцепао трактат берлински, јер и по њему и по специјалној конвенцији закљученој између Аустрије и отоманске Порте још је Султан врховни и законити господар Босне и Херцеговине. **Оне ће и без такве погодбе кад тад Српству припасти**, па за то, ако не ћемо да увалимо Србију у грдне несреће морамо се чувати од свију војничких конвенција и сличних погодаба, па чекати на догађаје *сасвим одремених руку*. Ако нам је желети какву спезу, то су само сазе са источним народима са наслоном на своје природне пријатеље. Ту су наше користи, *ту је сва наша будућност*.

АУСТРИЈА И СРПСТВО

(У ОЧИ ОКУПАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ)

(НАСТАВАК)

Једна од најочевиднијих користи која би од окупације проишлa могла била би: спојење илјирског коња са приморјем. Крајње би бесмислена била претпоставка по којој би Босна припала Мадарима а Далмација и даље остала Аустрији. Јер би Босна и Херцеговина онда спречене биле да добију природно трговачку, одушку своју на јадранском мору, а приморје би тако исто одсечено било од позадних земаља свим оним подугавним преградама финансијским с којим би једна половина монархије гледала да другој докочи. Али баш да узмемо да Угарска са Босном прими и Далмацију — шта онда? Онда би мацарска држава, која је још и сад претоварена словенским народима, била буквално поплаћена, и мацарска хегемонија могла би тада очекивати природну смрт своју за најмање једну генерацију. Сад опет узмемо да Угарска одбије Босну а с њом и Далмацију, е онда је очевидно да се она мора одрећи и Славоније и Хрватске. Тако звана „троједна краљевина“ Далмације, Хрватске и Славоније — заузета, незабрављана, истим српско-хрватским племеном које живи у Босни и у вичеванима — та троједна краљевина била је досада, за биче и пешташке јој администраторе, врло згодно преполовена клином турске територије. Али претпостављајући успех аустријске окупације, и коначно утврдивши Босне монархији, то што је био задаток деловати словенских провинција постаје тада мост који ће их везивати. Досада су владе у Бечу и Пешти, средством чувене дуалистичке нагодбе своје, спокојно откидале парче по парче од троједне краљевине и између себе делале — Мадарска узевши Славонију а Аустрија Далмацију. „Divide et Impera“ — *подела на владај* — био је досада главни принцип који је решавао судбину јужних Словена. У будуће пак, сам природни савез између ове четири провинције, Далмације, Хрватске, Славоније и Босне, биће и сувише снажан за такво вештачко депање. Но узмемо случај да Троједница — с Босном *Цетвороредница* — припадне Аустријској половини, онда би овај распоред био једва мање кобан по мацарске аспирације од првог. Хрватска вице-краљевина развела би се тада од Угарске, и изгубила би оно за чим је вазда тежила, имено: *приморје*. Осим тога, те три словенске провинције, кад би се једино додале Аустрији т. ј. Цислајтанји учиниле би ову далеко најмоћнијом, па у толико и несноснојом, Угарској половини исте државе. Према свему томе остаје још једна трећа алтернатива, а то је: груписање ових југословенских провинција у *треће* политичко тело, и одељење њихово и од Цислајтане и од Трансилтане. Другим речма, остаје још ова последња очајна мера аустријских државника а то: преусторство монархије на „*тријалстичком*“ (тројном) уместо дуалистичком (двојном) основу. Доста дувна перспектива за будуће Тисе и Ауерсперге — та *тројна* нагода! Али и чуднији догађаји од присаједињења немачког дела те царевине — прве Аустрије — природној јој постојбини могу наступити пре него какав хаосуршиви монарх буде владао као илјирски краљ у Загребу или Сарајеву. За сада нас се искључиво тиче судбина Босне, а сама озбиљност уставних питања, која њен будући подокрај у монархији назвати мора, може нас оправдати ако узмемо: да ће се неко провинзионо (привремено) уређење, налик можда на оно у појничкој граници, за ту провинцију увести. Војни суд остаће тамо у неком виду — подржаван може бити заклетвима самог стања. Босна ће тада припадати војном министарству у Бечу и постаће — да се послужим значајним речма једног ин-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

телигентног Хрвата — *„увећано издање војничке транице.“* Стално уређење неће се, наравно моћи донек одаглати; али ће се мере предузети за које се буде мислило да ће олакшати коначно решење тога питања у духу аустројског — погодно по „аустројску мисао“. Каква је то „аустројска мисао“ била у часу кад се прел. зило преко саве, ја сам већ у неколико изложио. Аустроја је ушла у Босну да „обори Србе“. То је политика која, у пецеду, годи и Мадарима у Пешти и Немцима у Бечу. Сва разлика између чисто „мађарског“ и чисто „аустројског“ становиштва у овом питању та је: што су се мадари вадали, а можда и веровали, да ће монархија, употребити своју снагу на савлађивање немирних елемената у Босни и Херцеговини, наћи некакав начин да их врати „Високој Порти“, којој би оне тада служиле као бедем против какве будуће навале српских кнежевина. Гвоздени клин имао се тиме забити у тело јужних Словена. — С друге стране, појничка партија у Бечу, и ако се потпуно слагала с Мадарима односно предузимања анти-српских мера, одвајала се од њих у овој важној појединости, имено: да, добивши Босну треба ју и задржати. И они су дакле хтели и вадали се забити клин између Србије и Црне Горе — само да тај клин буде аустројски а не турски. — Католичка владајућа партија у Хрватској, коју су потстицали и помагали мађарски магнати, и која се одликовала за ово последње две године политичко-религиозним говењем врло знатне мањине српске што живи у тој провинцији, та партија оштр увидела је: да је бечка влада наумила давати се предузећа које, ако успе, може изаћи на тако звану „хрватску“ политику — па се с тога томе кораци и радовала. Иста католичка партија у Загребу још је мислила да ће се од тројане краљевине и Босне укрупно моћи начинити и сама „Велика Хрватска“; а као добри католици и верни поданици дома хапсбуршког они су се, у најмању руку, могли надати потпори у Бечу. Они су ображавали још и алијанцију (савеа) католичке мањине са беговина босанским, средством које би се Босном могло владати у духу противноме српској већини њеног становиштва — претпостављајући, наравно да *„хрватски“* администратори председавају и управљају у овој „светлој алијанцији“! Они најзад, вероваху, и то с неким привидним разлогом, да ће се муслиманска аристократија, састављена из ага и бегова, моћи лако привољети римској пропаганди и одрећи се нелама који су претци њихови примили као друштвену нужду. Као што би Срби, православни или чланови грчко-источне цркве, који претстављају велике независне традиције јужних Словена, имали тада бити свуда гађени, то мајинска влада хрватска — којој се не мало одобравају главом климало из Беча и Пеште — обоје сложне у овој ствари — велим хрватска влада предузе да и она „обара Србе“, бар оне што у круг њене јурисдикције долазе; и тиме даде нужне прилике онима хрватским званичницима, који жељаше да се спреме за вршење истог посла с ову страну Саве.

(Продужаће се)

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Нисмо се преварили кад смо у једном од прошлих бројева нашег листа перазили мишљење, да ће с „хурђев данком, хајдучким састанком“ расплатити се ватра на југу Далмације, у Босни и Херцеговини. Наш четински извештај јавља нам већ жицом, да су и Побори устали на оружје. То је признато племе приморско, снажније и веће од Кривошијања. Њихов устанак означава нову фазу у ратној хроници Далматинској и доказује очевидно да су званични извештаји аустројских власти о угушењу устанка само празна и пушта тагарина, да се свет обманује, да се јавно мишљење заваара. Кад се у једној држави пови крајеви буне, кад нова племена улазе у очајну борбу за опстанак свој, онда не може ни речи бити о умирењу, онда то не значи крај већ почетак јаче, бујније, снажније, одсудне револуције, којој је крајна мета: слобода или смрт.

Прошло је много времена, од како се моћна Аустро-Угарска бори безуспешно против шаке Кривошијања. Држава, велика сила од близу 40 милиона становника, са војском која у мирно доба прелази по милиона, није у стању да савлада једно једино племе горштакчио; напротив, пошто је прозила крв својих синова и потрошила грдне милионе, данас ево, уместо умирења, мора да гледа како се и остала сродна племена на југу Далмације једно за другим дижу. То је за велику силу жалосна а у неку руку срамна појава. Жалосна, што се мора претпоставити нечувена неправда, насиље, нечовечност у поступању власти са народима који се у највећем очајању лаћају последњег средства, оружја, да се опросте беде и невоље, да се курталишу бесног насиља и несног живота; — срамна, што је у опште срамно кад се жандарке и полицијским поступцима натера народ до очајања па онда се војска против тог народа покреће, и рат се отпочиње са свима страхотама његовим. И то се дешава непаситој Аустро-Угарској у истом времену, кад под из-

говором да уноси куртуру на Исток, освојачки улази у нове туђе покрајине, да и у њима жари и пали, да шокчи и католици, и да својом гвозденом песницом притисне млађан препорођен народ, који је жељан слободе и човечанског живота, рад чега се вековима борио против својих старих угњетача.

Какву судбину Аустро-Угарска спрема тим јадним српским земљама, најбоље сведоче поједини огорчени, бесни и сулуди издаци полузваничне аустро-угарске пресе, која запенушена због недаће двоглавог прино-жутог орла јавно и отворено, на срамоту XIX века, на поругу куртуре и човечности само за једино средство хоће да зна, да се у Кривошијама поврати мир и поредак, за срество срамно, варварско, крвничко: **да се Кривошијањани сатру, потамане, а земља њихова насели.** (Die Vernichtung der Kriwo-shijaner und die Kolonisation ihres Gebietes.) Види „Пест. Лојд“ бр. 121 од 3 маја о. г. — Да ли је то та хваљена аустро-угарска куртура? Нечувено! Крв се леи у жилама, сињи камен притискива боно срце у Србина; зар и оваку поругу од „пријатељске“ Аустро-Угарске?! Зар наш „мили сусед“ да потамани, да с лица земље збрише нашу рођену браћу, а српска држава да се на све то одазива симпатијама својим према убицама појединих делова нашег народа!..... Нечувено, невиђено!!

ИЗ ЛИСТОВА

А СРПСКИМ (СЕРБИЈАМ)

Други је услов: „И онл. (Србија) мора унапређивати наше интересе на пољу економичног уговора и у саобраћајној политици“. Србија је то и без Босне учинила, и то с већим жртвама. Међу суседним државама и треба да има одржање обостране користи, и на одклањење обостране штете основани уговора, на међународном како економно тако и саобраћајном пољу. Така равноправна узајмича обојим странама користи.

Кад би се пак одношај слабијег према снажнијем на то изнишао, да слабији народно-економне интересе снажнијега на свој уштрб потповаже, то би за собом

повукло таку зависност слабијега, да би ова у околностима постати могла и политичком зависношћу.

Тим долазимо на трећи услов, који је још најважнији. „Мора (Србија), вели „П. Н.“, учинити савез за одбрану и нападај, и мора с нама заједно радити (кооперирати) у нашим војеним операцијама. Ово је природан одношај, који се на томе оснива, да у рату никада неће победити Русија, ако би се икада с њом заратили. Овој предпоставци много боље одговара тај одношај, него садашњи положај. Јер док нам у садашњем положају одржање окупације веже анатал део војне снаге наше, то би исто чинила анексија; а у другим приликама Србија не само да би увукла заузете области у заједницу наши интереса, већ би везала и остале југославенске државе. А ми само у овом случају можемо плићи Русији на сусрет свом војеном снагом, ако се неморамо бринути о одбрани јужних граница“.

„П. Н.“ дакле каже да Србија мора с „нама“ — наравно у садашњим околностима са Аустро-Угарском — учинити савез за одбрану и нападај, и мора увек заједно радити у „нашим“ војеним операцијама.

Ово би могло довести Србију у положај „васалства“ према Аустро-Угарској, или према и самој Угарској. Тако се ево између слабије и моћније државе не могу на једнакој ноzi правити. За слабију државу била би то диктатура, која би на послетку суверенство слабијега могла претворити у суверенство снажнијега.

Што се Русије тиче, то незнамо, како би се она у случају анексије Босне-Херцеговине Аустро-Угарској ма и самим сугласом њеним учињеној владала у будуће; али то је извесно, да кад би Србија добила Босну без васалских услова, не би имала ни потребе ни воље, Србију освајати, и преко ње Аустро-Угарску или Угарску нападати. Како би се владала, кад би Србија учинила „савез одбране и нападаја“ и противу саме Русије, — то се незна. За обострану одбрану не би требао уговорни савез, јер народи противу таког нападаја природно се делом свезују са онима, који су такође у положају и нужди одбране. Али савез Србије и то безусловни за нападај — то је друго што. На то би народ у Србији одговорио.

То дакле није природан одношај, на коме би се основати могло, да Русија никад победити неће, ако би се икада с њом заратили. Ту Србија не би ни била оудудан чинилац. Али би положај Србије са Босном увећан, и са западним суседом без оногак савеза међусобним интересом оприватељен одузео Русији саму потребу и вољу нападаја с те стране.

ЛИСТАК

МОДЕСТА МИЊОНОВА

ПРИПОВЕТКА

Х. Балзак

Превод с францускога.

(НАСТАВАК)

„Господице, Каналис (барон), Констант Кир Мелкијор, члан француске академије, рођен 1800 године у Каналису (департамент Корез), стаса од пет стопа четири палца, у врло добру стању, пецован, чиста соја, био је на регрутацији, потпуно здрав, има малено наследје добро у Корезу и вољан је женити се, али богатом девојком.

„На једној поли свога грба има златну секиру без дршка у црвеном вољу, а на другој страни сребрну пицољку у црном пољу, поврх тога баронска круна, као чувари грба два бора зелена. Девиза: *злато и воље*, никад није носила злата.

„Први Каналис, који је у првом кретоносном походу пошао у свету земљу, спомине се у оверњанским летописима зато, што је од оружја имао само једну

секиру, јер је био преко сиромаш, а та немаштина остала је од то доба на његовом роду. Отуда зацело и секира у грбу. Секира је допела само једну пицољку. Овај велики барон слави се данас зато, што је потаманио многе невернице, и преминуо је у Јерусалиму, без злата и гвозђа, то као црв на путу аскалонском; јер тада још није било војничких болница.

„Замак Каналис, вамо спадају неколики вестенови, има две куле без зидова спојене зиданим платном које се одликују необичним бриљаном, а у име порције плаћа двадесет и два франка.

„Потписани издавач примећује, да он од господина Каналиса купује снаку свеку песама са десет хиљада франака, јер барон не даје буд'ва што своје умотворине.

„Певац корески станује у улици Paradis-Poissonniere број 29 што је за песника енглеске школе приличан стан. Писма треба франковати.

„Гдекоје племените гоене из предграђа сен-жерменског, веде, често ударају путем парадиза и заузимају се за бога. Краљ Карло Х. тако штуде овог великог песника, да мисли да би могао бити и државни чиновник; ту скоро дао му је крет почасног легијона, а што је још боље, наименовао га је за извесно-

на у министарству иностраних послова. Ова звања никадо не сметају овом великом мужу, да вуче годишњу пензију од три хиљаде франака из фонда одређенога за потпомагање художаства и књижаства.

„Последње издање Каналисових дела изашло је на кавалерском велину са сликама од Биксија, Јосина Бридова, Шинера, Сољервијега и других, печатано код Дидјета, у пет свезака, ценом по девет франака поштом.“

Ово писмо паде као каменца на главу. Песник, извештац и, пришетља у министарству, пензионар тражећи орден, размажен од гоена из сен-жерменског подграђа, зар он да наличи на песника упрскана богатом, који тумара украј реке суморан, замислићен изнемајући од посла и станујући о бици под кровом, а овамо пуи је песама?... Ипак Модеста погоди да се невидљиви књишар шалио, који је рекао: Ја сам подигао Каналиса! ја сам подигао Наташа! — Сувине, она наново прочита Каналисове стихове, који су ванредно преварили, цуни претворства и којима је потребно објашњавање, ако ће бити и само зато, да му се разуме његова загуљивост.

Од Ламартина, првога у енглеској школи, разликује се Каналис лаксавошћу нудиле, издајничком благошћу, слатком строшоћу. Ако је Ламартин са својим кли-

ктањем орао, Каналис бели и ружичасти такав је као фламинго. У њему виде женске дубавине, који им не достаје, поуздани повереника, свога тумача, ствара који их разуме, који зна њима самима да их разјасни. Широки окраци, што их је Дорија оставио у последњем издању, били су испуњени исповестима, што их је писалком исписала Модеста, која је симпатизовала с овом запознатином и нежном душом. Каналис нема дара животнога, он не даје живота својим створенима; али он зна да утиса нејасне боде, као што су модестиви били. Младим девојкама говори он њиховим језиком, он успављује бољу најкрвавијих рана, утисавајући жедање и удицање. Дар његов није у томе, да бесавишцима нападан део говори, да им даје лек средством њихових забубења; он се задовољава, да им каже хармоничним гласом, коме се верује:

— Ја сам исто тако нестрепан као и ви; ја вас потпуно разумем; ходите до мене, плаћимо заједно крај овога потоца менад врба...

На иду с њим, на му слушају песме празне и звучне, као оне песме, којима дадиље успављују децу. Каналис у томе као кадије, очара вас безададношћу, која је природна у прозгатора а немарна у Каналиса својом танкошћу својим омејком својим безлиним ишећем, детиском филозофијом. Он подражава доста добро говору првих дана тако да вас одводи на поље плузија. Код орлова ми смо немилосрдни, од њих иштемо да су као адамант, да су потпуно свршени; али

Србија не може се на балканском по-
дутоку изоловати, усамити, а најмње
у францу, да веже и остале југославен-
ске државе. Те државе имају такође своје
праведне аспирације, и п. бугарска др-
жава на уједињење са Бугарима у тако
званој историјској Румелији у границама
бугарске народности, чему Србија не би
могла противити се, и не би се противила,
јер би јој то веће јемство за властиту
самосталност дало.

Једном речи за цену оваки савезнич-
ки услови, као што је „П. Наполе“ у глав-
ном вацртава, не би за Србију ни Босна
вредности имала.

Треба да мађарски народ и без онаког
уговора поверује српском народу у Ср-
бији, и на балканском подтоку, да ће
он заиста у државном и народном уједи-
њењу свом бити пријатељ пријатеља; да
неће бити „перџан“; да ће бити бедем
не само своје, него и други народа спо-
љашње самосталности, и унутрашње сло-
боде противу већи држава, које би осва-
јачке биле.

Само се онда може међусобно кори-
стити, ако се у пријатељском одношају
моћу своју „пружи и прими слободна ру-
ка“. И ми би се томе радовали, не само
с тога, што целокупност оностраног на-
рода српског, на привремено и у двој-
ству између постојеће две српске држа-
ве, највише ценимо, него и што бисмо
се од тога надати могли, да би отуда по
њиним стварном помоћу, коју и не тра-
жимо, него моралним одјеком оностраног
државног пријатељског одношаја такође
и положај Срба и у Угарској и у трој-
ној краљевини новознији и праведнији
постао.

Ми смо речене мађарске гласе сим-
патично предузели — во одобрав начело
савеза у корист српства, али не услове
савезничке, ми смо за своју дубавитич-
ну и родољубиву дужност сматрали, гор-
њим примедбама пут истинитом спора-
зумљењу поравнати.

С тим за сад завршимо низ наших
чланака.

ДОПИСИ

Чачак, 19 априла 1882

(Пречишћена полиција и нека радна у
духу „чисте уставности“). И код нас у
Чачку извршена је потпуно трансформаци-
ја — промена особа у начелству.

На место Јање, који је служио ову
земљу скоро тридесет година поштовно и
непорочно — дошао је чувени Коча Ра-
довановић некадашњи телеграфиста гор-
но-Милановачки, а пре тога калаџ трго-
вац.

На место помоћника Митра, чија је слу-
жба пропаћена небројеним званичним
похвалама и отличјама, — дошао је по-

знати Љуба Јефремовић, чија служба
пропаћена је укорима и казнама (више-
му кондујиту).

На место секретара Алексе Миљевића
валавог правника и доброг патриоте,
— дошао је Зисаћ чувени писар среза
пожешког, који је недавно говорио својом
среском старешином, да он онамо није по-
слао да врши службу за коју се плаћа,
но да свога старешину контролише, а у
осталом „Виделов“ трабант (види његово
писмо у Самоуправи штампано).

На место писара Милоја, чије српске
груди красе неколико ордена — дошао
је злогласни Ваца Јосифовић чувени због
разних кајшардука у канцеларији среза
брзо-палањачког, због разних злоупотреба
и неморалног владања у округу топ-
личком 1878 г. — због лакше депеше у-
дешене за одуство од војне дужности,
због бегства у Видин у ратном времену,
због ваздигнутог документа из акта на-
челства пожаревачког (види кривичну туж-
бу Ђорђа Угодића противу Радована
Спасића), — због напаћених и злоупотре-
бљених новаца у начелству пожаревачком
по акту № 18.331, 17.878, 17.954
18.103, 18.019, 17.670; и због фалшифико-
ваних акта у начелству чачанском, као
што видите, све је ново. Од начелника
до последње практиканта, све је проме-
њено, па чак и у пандурима знатна про-
мена учињена! Које воља да се увери
каква је разлика између отераних и њи-
нови замењених, нека разгледа кондујте
једних и других, па према томе нека
цени: дал је и у колико подмирена по-
треба народња са оних 50 хиљада дин.
што их народна скуштина онако галант
вотира министру Гарашанину на пречи-
шћење полицијске струке — или је то-
лико грдно народно благо похарчено на
партајске цели? — Ми смело тврдимо
да је постигнута ова последња цел.

Оволико о врлинама бивших и садашњих
органа ово-окр. начелства; а сад да ис-
причамо како садашњи — напредњачки
полацији поштују законе и штите лич-
ност и имаовину овдашњих грађана. Чујте
дакле:

Кад се враћаху са скуштинне Алексе
Протов из Ужица и Жуњић из Здравчи-
ћа — при проласку кроз Чачак догоди
им се један малер, — као што смо са
поуздане стране извештени, газда Алексе
је јавио преко телеграфске штације —
кратким путем — бесплатно, у које ће
време приспети у Чачак. — Неколико
овдашњих „виделових“ трчкара са два
ошцира — Павтелићем и Ристелићем — и
варошком бандом похитали су у пресрет
српским уређитељима, да их са музиком
пропрете кроз варош. Тек што се у ми-
зерни путањи праћени музиком у варош
наступили, зачу се са свију страна зво-
нење разних звонаца и клепетуша. —
Глас музике, помешан са гласом свију

имајућих — по дућанима клепетуша и
друге гвожђарије — извођаше тако чуд-
ну мелодију, какову су у стању да заслу-
же код српских грађана само посланици
напредне стране. И тако прођоше кроз
варош Алекса и Жуњић у триумфу, на
коме им ми ни мало независимо, само
велимо: „какак светац такав и тронар“.

Разуме се, да се овој појави нису на-
дали напредњаци, и да им она није била
по вољи, — па су одмах предузели нуж-
не мере да се свете. Нису се старали
да пронађу извор анониму, но су онако
среда доконали Тимотија Шибинца чес-
титог грађанина само зато, што је он ка-
феџија у општинској кафани где обично
долазе гости либералне странке. Тимоти-
је им је дакле био три у оку по одавно
и овај случај беше згодан да му се ове-
сте. И ако Тимотије није знао ама баш
ништа, пре него што је чуо ларму услед
ове изашао пред своју кафану, опет се
нађоше два морална банкрот да туже,
а други њима подобни да сведоче. — Је-
дан у тужби вели да је њега као грађа-
нина увредило то звоњење па тражи са-
тисфакцију. — други опет вели да му је
Тимотије рекао неку вређајућу реч која
је се тицала и газда Алексе. Тужбе се
журно узимаху у поступак — као при-
ватне без прилепљених марака од про-
писне вредности. — сведочи сведоче ка-
ко тужиоци хоће и Тимотије ни крив ни
дужан би осуђен на 30 дана затвора, и
словом тридесет дана!! — Тако пресу-
дише Љуба Јефремовић, Зисаћ и алогла-
сни Ваца.

Овом нечувеном осудом изненађени
грађани грешаху Тимотија, уверавајући
га, да ће ова посве против закона осуда
и од не надлежне власти изречена, бити
поиштена код више власти, и Тимотије
поднесе жалбу у законом року, доказу-
јући да ова пресуда не одговара закону
из ових разлога:

а; Што су тужбе које се само по при-
ватној тужби исељују и суде, узете у
поступак без прилепљених марака од про-
писне вредности (тачка 88 под б. закона
о таксама.

б; Што је по §. 4 а. полицијске уред-
бе за извиђање и суђење у првом сте-
пену — овог рода тужба надлежан оп-
штински суд. А полицијска власт само у
том случају, кад приватан тужиоц дока-
же, да је се обраћао општинском суду,
па му овај није узео тужбу у поступак,
— а тужиоци се противу Тимотија нису
ни обраћали општинском суду;

в; Што су обе тужбе потекле из јед-
ног дела (баш и да га је било) и подве-
дене под §. §. 38 и 39 полиц. уредбе);

г; Што по захтеву Тимотијевом није
учињено суочење између њега и сведо-
ка, нити је узето у обзир испитано изу-
чење које је Тимотије изјавио противу
Цмиљанића и Берковића као својих ли-

чних непријатеља (§. 2 34 и 35 полиц.
уредбе).

Као што се види, ово су све такве
крупне махне у пресуди начелства којом
је Тимотије на овако строго казну осуђен,
да их сваки, ко је воле познат са полициј-
ском уредбом могао приметити, и нико ни-
је сумњао о томе да је таква пресуда би-
ти поиштена, тим јошт пре, што се
зна, да су баш у Гарашаниновом ми-
нистарству по приватним тужбама, ту ско-
ро две пресуде поиштене само зато,
што тужиоци нису доказали да су се об-
раћали општинском суду. Тако смо ми
мислили и тишили невинно осуђеног Ти-
мотија; ал се у брзо уверисмо о сасвим
противном. Министар одби Тимотија ре-
шењем законске садржине, у ком вели:
„— — — и нашао да је пресуда о за-
кову основана на је одобрава“!!! О лу-
ди! Зар баш тако? Зар пресуда од не-
надлежне власти изречена — не ислеђена
потпуно — неправедно и неоправдано од
једног дела направљена два на још пре-
корачна мера казни, зар код свога то-
га, имаде се и куражи и образа на нај-
вишем месту рећи; пресуда је на закону
основана? — — — Чујте, лу и! Чујте
грађани српски! како се у Чачку, под
небом, „напредне“ владе — штити лич-
ност грађана! —

Но ово није све — има и горих жада.
Хашњена и гоњена политичких против-
ника, тек су одпочела са Тимотијем. И
професора олд. ниже гимназије поштова-
ног г. Љуба Бирговића оптужили су ви-
делови трабанти за исто дело за које
је и Тимотије осуђен, ма да се поуздано
зна да је и он г. Бирговић — са свим
изненађен гласом клепетуша као по све
новим у овој ствари што ће се доцније
доказати и ма да се он увек понаша у
опште како должује једном озбиљном
чиновнику и добром наставнику. „Виделов-
ци“ га мразе само зато што им он радњу
њихову презире и ето створише му кри-
вицу, за коју је и комисар у лицу Коче
Радовановића одређен, без да је од њега
као чиновника тражено изјашњење, о
делу за које се оптужује (чл. 48 и 49 зак.
о чиновницима грађ. реда). Г. Бирговић
се тек мисли на одговор поуби напред-
њачка трчкара јавно по вароши разно-
се да је већ и из службе отпуштен, што
значи да му је напред пресуда изрече-
на, па се са комисијским ислеђењем хо-
ће само да изврши законска форма. О,
времена! О, обичаји!

Па ни ово није све, јошт није ни пре-
стало у дубини оште чуђење и осуђи-
вање бруталног поступка напредњачке
полиције српм Шибинца и Бирговића, а
већ се позивају у полицију и узимају на
одговор: Миленко Јечменић трговац и Ми-
јаило Марковић писар општински. Јечме-
нића и Мијаила тужи познати интригант
Иван Стојишић што су у кафани читали

код Каналиса задовољавамо се депотом
сирочета, пропунатамо му све. Он као
да је добро дете, а нарочито човечан.
То врелцење енглеских песника њему
добро иде за руком, као што увек бива
оно у жене, која се прави безазалном,
удивљеном, младичном, жртвом, рањеним
анђелом. Модеста се опет врати својим
упечатљивама, па имахше вере у ову
душу и ово лице исто тако завољиво,
као у Бернардина Десевијера. Није она
слушала књијара. И тако почетком а-
вгуста напише ово писмо том одабрану
црквеном, који и сад још важи као је-
дна међу звездама данашњих влашћива.

1.

Господину Деканалису.

„Већ толико пута хтела сам да вам
пишем, господине, а зашто? ви бете по-
годити! да бих вам казала, колико љуби-
м ваш дар. Да, ја осећам потребу да
вам паразим удивљење једне осаме
девојке самохране у њеном кућу, ко-
јој је сва срећа у читању ваших песама.
„Д Рене (Шатобријаново дело) дошла
сам вама. Сета води савалу. Колико ли
су женских вама досад подвојене кла-
њање својих тајних мисли!... Каква из-
гледа могу имати да будем одикована
у тој гомили? Шта ли ће ова хартија,
испуњена мојом душом, имати више не-
го што имају сва она миришљива писма
која вам досађују? Ја прилазим са ве-
ћом досадом него друга која, јер ја хо-
ћу да останем непозната и иштег пот-
пуно остареве, као да ме већ одавна
знате.

„Одговорите ми, будите српм мене
добри. Ја се не обезбеђујем, да ћу и
једанпут вама казати ко сам, али не
велим сасвим попреко, да небу. Шта
би могла још додати овом писму?... Гле-
дајте у томе, господине, велико уселја-
вање, па ми допустите, да вам пружим
руку, ох! руку врло пријатељску, руку.

„ваше службенице
„О. Десев-М.

„Ако ми укажете доброту и одгово-
рите ми, молим вас, да ваше писмо а-
дресујете на госпођицу Ф. Кошетову,
poste restante, у Хапр.“

Све младе девојке, биле оне романти-
чно расположене или не, могу себи за-
мислити у каквом је нестрпљиву про-
веза Модеста неколико дана. Ваздух јој
се чинише пун пламенава. Дрва јој из-
гледаше као да имају перје. Она не
осећаше сама себе, она цвољаше по при-
роди. Земља се утолегае под ногама
везивим. Дивеши се поштанској устано-
нови пратијаше ова свој листак хартије
у простору, па се осећаше срећна, као
што смо у двадесетој години срећни,
кад први пут вршимо своју вољу. Она
беше обузета неким духом, као ово што
је бивало у срећном веку. Она замислаше
себи собу, кабинет песничког, гледа-
ше га како распечаћива њено писмо, па
нагађаше од тисућу руку.
Кад смо описали песничтво, ваља сад
и песника да опишемо каао изгледа у
у прозиу.

Каналис је мали човек, сух, аристо-
ратским начином, црвомањаше, лица што

се важе телећа, а главе нешто мање,
као што је у људи, који нису толико
горди колико сујетни. Он дуби раскош
сјај, величину. Благо је њему потребне
него другогме чове. Понесећи се исто
тако својим цметством, као и даром сво-
јим, он је побио своје претке претера-
ним претенцијама у садашности. Према
свему Каналис нити су Наварци, нити
Кадивијани, нити Гранлијенци, нити Не-
трпелци. Ипак му је природа добро и-
шла на руку претенцијама. Очи има
сјајне као оријенталац, као што их тра-
жило од песника, прилично танкост у
манерама, глас који је звонио; али при-
родно му чарлатанство покварило је го-
тово сва ова преимћства. Он је глау-
мак по уверењу. Ако ногом креће врло
елегантно, то му је ушло у обичај. Ако
има декламаторски начин, то је његова
особина. Он се драматски намести, од
свога држања начинио је он другу при-
роду. Ове врсте мана заједно су са не-
испревидном великодушносту, која би се
могла назвати *патетичностом* ради контраста
са *кавалерством*. Каналис нема толико вер-
те да би могао бити дон Кихоте; али
има толико узвишености, да се увек ста-
ва уз лецу страну питања. Ова поје-
зија која у свакој прилици не зна шта
је доста, много шкоди овоме песнику,
који иначе није без духа, само што о-
воме смета његов дар да се развије; ни-
ме влада његов глас у публици и он се
труди да изгледа већи него његов глас.
И тако, као што то бива врло често, он
нимало не стоји у складности са произ-
водима своје мисли. Ове песме ласкае,

наивне, цуне нежности, ови стихови мир-
ни, чисти као лед са језера; ово милујућу
појезију женарској ауктор је мали јед-
ан честољубац утесну у његовом ераку
са дипломатским кретањем, савлађује
о политичком ушћиву, аристократа да га
издалека осећаш, памирис и претенци-
зан пун жељи за богатством да би имао
дохо ак према амбицији својој, већ разма-
жег успешном у два вида: у виду венца
лавровага и венца мртвога. Знање са
осам хиљада франака три хиљаде фран-
ака потпоре, две хиљаде франака
од академије и доходак са имања од
хиљаду талаира, који су откривени би-
ли, агрономским потребама каналиске
земље, свега петнаест хиљада франака
стална доходак, уз то десет хиљада фран-
ака што му их је довела појезија,
била родна била неродна година, свега
двадесет и пет хиљада франака. За Мо-
дестиног јунака била је ова сума тада
у толико мања, што је он преко свога
дохота трошио око пет или шест хиља-
да; али догле је ово недостатке попуња-
вања краљева шкатуца и тајни минис-
тарски фондови. За крунисање он је са-
чино химну, за коју је добио серије од
сребра. Није хтео да прими никакви но-
вац, говорећи да су Каналис дужни о-
дашошћу краљу од Француске. Краљ ка-
валер намесни се и варуши код Одијота
скупшено издање стихова из *Запре*:
Ah! versificateur, te serais-tu flatté,
Deffacer Charles dix en générosité?
(Настављење)

* А, стихотворче! зар си ти себи ласкао, да
беш Карла X. помрчити у великодушности?

препис депеше, коју је Стојшић одрадио министру Гарашанину и у којој је кукавички паквао не само Јечменића но и већину грађана чачанских. У исто време и начелник Коча тузи самог Јечменића што је певао у кафани у присуству начелничковом: „што град Смедерево и тд.“ Иван вели, да нега обеспокојава читање измишљене и лажне депеше, а Коча опет вели, да је Јечменић његовом подуглашном сасвим солидном песмом учинио зарму на досаду публике. Тако видте: Ива и Коча туже, писар Васа издебује и сведочи, а Зисић пресуду кроји, на коју се сви троица потписују, и која гласи: Да се Јечменић за два дела по §. 360 тач. 2 и §. 357 тач. 3 крив. законика са десет дана, а Мијаило по последњем заједном са пет дана затвора казне. Аверим? Зар г. Кочу вређа невина песма народа српског, која се од вајкада пела и слуша, а није га вређало шабаше? „Тинга-Танга“ које је — тако рећи — до јуче слушао по крчмама и гостионицама београдским? Зар сплеткаша Ивана обеспокојава читање депеше коју је он својом руком написао и одривно да окаља толике луде? Срамота!

И ова осуда напредњачке полиције сасвим је у основу против закона, пошто нема кривице ни до Јечменића ни до Мијаила. Јечменић није крив за певање солидне песме у једном углу кафане, нити се то може подвести под пропис тачке 2 §. 360 крив. зак. јер, зарма у вароши и певање у кафани, никад не може бити једно и исто. Није и не може бити крив ни за читање депеше, јер она у истини постаји. Мијаило опет не може бити крив на баш и да је измишљена депеша коју је читао, јер је он признао Милевокићу доказано да ју је од њега добио, а за провање измишљених гласова, тражи се и казни само измишљач а не и сви остали, који су говорили о већ развештој и — редио — измишљеној ствари. Но шта се тиче напредњака правда и закон? Они не питају које је крив, већ ко није у њихној партији — тога ваља хапсити па било или не било кривице. Накратко: Напредњаци су се решили да газе законе од озго па до дна, — они хоће да терорису своје политичке противнике, на куд пукло да пукло. Они то све хоће, и они већ на све стране почињу ту опасну игру — са ватром код барута — само незнамо докле ће? — Без сваке сумње све дојде, док се једног лепог дана нечује страшан глас: „Дотле а не даље! — „Кад газите законе ви, који сте дужни да их поштујете и тачно вршите — то ће и нама као држављанима бити сходно да се разрешимо од дужности да се тим законима — које ви газите, — погоравано! — На куда ће те онда господо напредњаци? Зар у вашој партијској заседници не можете ни толико да предвидите, да ће се тај по вас, страпан глас врло скоро чути? — И то ће бити глас народа!

Другом приликом више.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

— Милутин Гарашанин није у броју оних, који су добили аустријске ордене, што собом баронство доноси, па ожалостен са ове недовољне пажње, труди се да уље у благовољење цар. краљевско. У тој цели служи се он нарочито својом прљавом „Садашњошћу“, којој је он главни уредник. Он је измислио глас о некаквом меморандуму о Босни, па мавар и путем денунцијације, обраћа пажњу своје пријатељу Пинтеру и цар. краљевској влади, како неко ради, да се Босна за независну прогласи. Но комбинација Милутинова тако је глупа, да му само његови Дашићи и Ракићи могу веровати. Свакојак треба ћему да још јаче докаже о својој оданости према цар. краљевској влади, јављајући јој ако може што стварије, из устаначких крајева, а не са уздица београдских. Не долази се тако јевтино до баронства као што мисли Милутин; ако не верује, нека шта свога председника Пироћанца.

— Погузавичном клепалу „Видео“ прохтедо се да игра жмурке. Оно у своје последње броју назива нашу вест о посланику Хорватовићу „бесмислицом“ и чита нам неку морску лекцију о дворској етикецији, као да се на каквом двору излагло.

Ми смо по једном бечком немачком листу просто ту вест о Хорватовићу саопштили, да покажемо нашој публици, како ти бечки листови, којим се наша подгузавична штампа радо служи, умеју кад и кад и такве ствари да доносе, које баш не годје Видевоцима. Што се Видело на то налутило, то је доказ да је вест истинита. Шта више дознаје се из руских листова, да се српски посланик *прво обратио Гирсу с таким питањем*, и пошто му овај није могао или није хтео да одговори, а биће да је ово последње, изговарајући се да је то царева ствар, да је Хорватовић тек онда „досађивао цару с оваким питањем.“ То „досађивање“ је такође узрок, што смо ту новост саопштили, да се види у каквој светлости бечки листови представљају додлачачку дипломатију, и како је врде за способну да и оне глуности чини, које чак и „Видео“ осуђује. По ово „наседаније“ није само с те стране интересно. Знамо ми добро, да то није „малер“ само Хорватовићев и да се Видело неби толико ни за Хорватовића заузима, да иза њега не стоји цела влада, која ће, на сваки начин сејајући се свог „словенског“ држања приликом парастоса цару ослободиоцу и других „етикетица“ Пироћанчевих према Русији, — без сумње у оправданом зебни нашла, да једног дана тек преко новина дозна да дан крунисања. Ту боли. Но вајдас другаче не може ни бити, јер ко ветар сеје, тај жање буру. А „Видело“ нек се размеће колко хоће знањем о етикецијама дипломатским, опет му то не може, јер цео свет зна да се и оно и његови патрони само према Аустро-Угарској разуму у преливању особите врсте удварачке етикеције.

Знамо ми добро да при тако свечаној аудијенцији, какву је имао Хорватовић код цара руског, не узима иницијативу разговора посланик но суверен; али с друге стране ми знамо и то, да је г. Хорватовић, још при првоме свом појању у Петрограду, такве глуности чинио, да ми ни мало не сумњамо, да је он учинио и ону о којој је реч, и да је кадар и многе друге да почини. Паметније ће он учинити, да нас не изазива ни овде ни преко руских листова, у којима он сам себи нева хитне на туђу штету.

— На Бурђев дав догоди се врло несретан случај. Грујица Грујић ђак велике школе најстарији син г. Јеврема Грујића — српског посланика у Цариграду забављајући се на Авали са својим друговима случајно се рани у утробу из пушке. Рана је била опасна, тако да је после неколико часова рањени Грујица умро. Лекари су употребили све могуће само да спасу живот, али то је било немогуће.

Овај несретан случај јако је потресао све пријатеље г. Грујићеве и сви подједнако деле његову тугу.

Грујица је опојан у суботу 24 о. м. после подне у 5 часова у оvd. саборној цркви уз велико саучешће грађанства београдског, пријатеља и поштовалаца г. Јеврема Грујића. На опелу је чиновничествовао г. митрополит српски Михаило. Нека је лака земља младоме Грујици кога несретан случај отргну тужним родитељима, у најбољем цвету живота, и тиме им угаси лепу наду коју су они гајили у свога најстаријег сина. Нека благи промиоша пошље утехе и мелема болноме срцу увевених родитеља.

— Гарашанинова „Садашњост“, доноси у своје 9 броју неку лаж, као да је г. митрополит српски Михаило, сином „виделовачком“ приморан да се исели из митрополије у свој дом на врачар, понео са собом „неке свеће“ и „свето миро“. Ми знамо да нико неће веровати у ову подлу лаж Гарашког клепала, али поред свега тога ми ћемо се другом приликом

за ове лажи мало озбиљније прорачунати са „Садашњошћу“ односно са њеним правим уредником.

НОВИЈЕ

По најновијим вестима из Русије, сви распрострајени гласови о болести генерала Скобељева не истинити су. Генерал Слобељев је потпуно здрав и налази се у Петрограду где ради свој посао у извесним комисијама војеним.

— Руси Цар позвао је преко свога министра спољних послова Гирса све руске посланике код страних дворова да дођу у Петроград. Ово се сматра као важан корак, којим се хоће да спреми Русија за све озбиљне евентуалности, које могу наступити.

— С поуздане се стране дознаје да су и остала племена бокешка устала: и то: Грбаљ, Побори, Мајне, Брајићи, и Паштровићи. Устанку неће бити скоро краја. У Херцеговини се устанак јако шири и напредује, и Гацко је већ устало.

— По најновијим поузданим вестима из Русије, дознаје се да је једна повећа трговачка група научила да састави паробродско друштво за Дунав. Лађе ће пловити дуж обале бугарске и румунске, а друштво ће носити име: „паробродска дружина источних народа.“ а цел ће му бити да сузбије Аустро-Угарску трговину источних народа на Дунаву. Србији су везане руке познатим уговором са Аустро-Угарском, па по томе мора бити искључена из тако корисног савеза.

ТЕЛЕГРАМИ

Цетиње (Од нарочитог дописника „Српске Независности“. Предат још 21 априла у 4 часа 9 мин. после подне. Примљен тек 23 априла у подне).

Племе Побори усталоше 20 априла услед тражења ландвера (уписивања у војску). Двије сатније (компаније) Аустријанаца рашћераше и гонише их Троици.

У изгледу је општи приморски устанак.

Огласи

ВЕЛИКИ МАГАЦИН НА САВИ поред парног млина г. Карабиберовића даје се под кирију од 1. Маја. Пријавити се г. Борбу С. Симићу.

ПРИЈАТНА ЕКЗИСТЕНЦИЈА и независан рад који се исплађује, пружа се образованим људима. Ближа извешта даје експедиција листа. бр. 109 3—36

КРАГУЈЕВЧАНИМА. плац пок. г. Крсте Стојковића бив. контролора Мин. војеног, постојећи у Крагујевцу до куће Петра Лешјанина, шефа у војеној фабрици, а у свакако од чаришије ка Лепенци водећем, *продајем* под врло пробитачним условима а то је и *на помет.* Кома треба, нека се погодбе ради обрати мени, или г. *Михајлу Крстићу* трговцу у Крагујевцу. 12 Априла 1882 год. у Београду **Јеврем Андоновић** ЧЛАН АПЕЛАЦ. СУДА.

ЦЕО ГОРЊИ СПРАТ КУЋЕ ПОК. МИЛАНА А. СИМИЋА.

(Господска улица бр. 2.) са једним делом наменштаја, даје се под кирију од 1. Маја. Пријавити се г. Борбу С. Симићу или г. Петру Милевокићу оvd. адвокату.

ЛОВАЧКО ОРУЖЈЕ ГАЛАНДА

првог фабриканта европског; 13. rue d'Hauteville, Paris, са фабриком у Бирмингхаму и у Лијежу. —

Албум Галандов, велико дело о оружју шаље се гратио и франко, на захтев преко плаћеног писма.

M. Galand, fabricant d'armes 33. rue d'Hauteville, Paris. 9—52

LA PULCHERINE EAU de BEAUTE водича за улепшавање лица. Она растерује нимало не повређујући кожу све *неке боре* с лица. Флаша стоји 5 франка по флаше 3 франка.

SAYON PULCHERINE комад 1:50 франка Кутија 4 франка.

EAU FEERIQUE Боја изврсна за косу и за браву. Флаша кошта 3:50 франка. J. Lacouture, 29 Rue de Clingancourt' Paris. У Београду код Јов. Дибера Апотекара. 5—52

НОВ ПРОИЗВОД

Parfumerie IXORA ED. PINAUD

Сапуни IXORA
Есенције IXORA
Мирисавање водича IXORA
Покода IXORA
Уље IXORA
Прштак парфидова IXORA
Оцет IXORA

37, Boulevard de Strasbourg, PARIS.

Нашој милој братаници ЉУБИЦИ

Даваћемо полугодишњи парастос у суботу 1. Маја, пре подне у 9 сати у палилузској цркви, на ком позивамо пријатеље и познанике наше, да при овој жалосној успомени учаснић и буду.

24. Априла 1882 у Београду

ОЖАЛОШЉЕНИ

ТЕЧО ТЕТКА: Владислав Милица Вујовић. И ОСТАЛА РОДБИНА.

Нашој доброј, нигда прежаленој, верној сузурци, нежној мајци и примерној кћери ХРИСТИНИ

даваћемо 40-то дневни ПАРРАСТОС у палилузској цркви у недељу 25. Априла, у 10 сати пре подне.

Молимо све наше сроднике, пријатеље и познанике, да учествују у овом нашем тужном верозаконском спомену, за покој душе наше драге покојнице.

Милан Ж. Ђорђевић
СА ДЕРМА:
Катарином. Наталијом.
ОТАЦ: Штерија Мих. Боди.
Бр. 116. 1—1